

20 Intensiv landbrugsdrift på miljøets betingelser

A. Projektperiode

Projektstart: 01. november 2005

Projektafslutning: 01. september 2009.

B. Sammendrag af formål, indhold og konklusioner

Formålet er, at den enkelte landmand får et beslutningsgrundlag til økonomisk optimering af planteproduktionen under hensyn til de gældende miljøbetingelser på bedriften. Vi vil vise effekten af rådgivningen ved at dokumentere miljøeffekten af rådgivningen om og implementering af godt landmandskab ved deltagelse i LIFE-projektet AGWAPLAN. Målet for projektet er at sikre en rådgivning, der integrerer produktions- og miljørådgivningssystemer, så det sikres, at alle administrative formaliteter i miljøreguleringen er opfyldt. Herved får landmanden et godt beslutningsgrundlag for den fremtidige produktion, under behørig hensyntagen til såvel økonomi som miljø. Den opnåede viden i LIFE-projektet inddrages.

En række fælles rådgivningsmaterialer er afprøvet i rådgivningen bl.a.:

- Integreret Rådgivningsmetode (produktions- og miljørådgivning) på såvel bedriftsplan som på oplandsplan.
- Manual med metoder til forbedret landbrugspraksis (GAP-manual), som kan anvendes generelt i forbindelse med miljøoptimering på bedrifts- og oplandsniveau.
- DataInformationsSystem (DIS) der kobler produktions- og miljødata, hvorved der sikres bedst muligt grundlag for beslutninger om landbrugsdrift på baggrund af den mest nuancerede viden i eksisterende informationssystemer, bl.a. Dansk Markdatabase.

Det kan konkluderes, at metoden har virket, og de landmænd, konsulenter og sagsbehandlere, der har deltaget i projektet i vid udstrækning, har taget konceptet med Integreret Rådgivning til sig. Effektmæssigt viser teoretiske beregninger, at vi via metoden kan løse store dele af miljøudfordringerne på bedrifterne med landmændenes positive og aktive medvirken. Dette ved at landmændene aktivt er inddraget i at finde løsninger til gavn for hans produktion og produktionsudviklingsmuligheder samt til gavn for miljøet.

C. Projektets faglige forløb

C.1 Projektforløbet

Projektet er gennemført i samarbejde med 3 lokale landboforeninger, Landboforeningen Odder Skanderborg, Århus Hadsten Landboforening og Søhøjlandets Landboforening.

Herudover samarbejdes der via EU-Lifeprojektet AGWAPLAN med Miljøcenter Århus, Odder Kommune, Århus Kommune, Skanderborg Kommune, Favrskov Kommune og Århus Universitet.

Fagligt set forløber projektet tilfredsstillende. Projektparterne har med deres store viden om produktionens miljøpåvirkning og miljøets sårbarhed arbejdet på at justere koncepterne, så de på bedst mulig vis kan understøtte det foranstående arbejde med gennemførelse af handleplanerne for vand (Vandrammedirektivet).

Den unikke kombination af viden giver mange faglige synergier på tværs af organisationerne. Hermed er der opstået nye løsninger på miljøudfordringerne.

Som supplement til de løsninger, der kan laves på bedriftsniveauet, er der til eksempel opstået en ide om at oprette et minivådområde i Norsminde Fjords opland, en fosforsedimentationsdam i Ravn Søes opland, og der er opstået ideer til at håndtere miljøudfordringen ved Hinnerup Vandværks opland ved at indtænke en helt ny anvendelse af området til fritidslandskab osv.

I løbet af 2008 har projektet bevæget sig fra at finde sted i pilotområderne til at en fase, hvor der skulle formidles en lang række projektresultater. I den forbindelse har vi afholdt en række møder, workshops, og i slutningen af året har der været stor fokus på at planlægge en international conference, der løb af stablen den 14. – 15.1.2009.

C.2 Udbytte af projektet

Lokalt er man nået frem til en række tiltag, som man ønsker at gennemføre for at bidrage til at skabe bedre sammenhæng mellem miljø og produktion. Der er således aftalt, at der skal oprettes minivådområde, der ses på muligheder for at genoprette en sø, og der bliver eksperimenteret med dyrkning af efterafgrøder i stor stil osv.

Der har været stor interesse for projektet nationalt og internationalt, og vi har i indeværende år holdt oplæg for mange interessenter nationalt såvel som internationalt (Bruxelles, Paris og Lund).

Forslagene til organisering på oplandsniveau er der blevet lyttet til, og fra landbrugsside er der på baggrund af anbefalinger fra projekt nu etableret et fagligt forum for rådgivere, der arbejder med Vandrammedirektiv og Natura 2000.

Overordnet set vurderes det, at resultaterne til fulde har levet op til de stillede mål. Tilingen af projektet i forhold til den faktiske implementering af vandrammedirektiv og Natura 2000 har medført, at der er stor interesse for de produkter og de resultater, vi genererer, hvilket virker yderst motiverende for projektparterne.

D. Offentliggørelse vedr. projektet

Nedenstående lister viser projektaktiviteten i 2008. En stor del af publikationerne forefindes på www.agwaplan.dk. Listen er ført på engelsk da vi løbende afrapporterer projektresultater til EU-LIFE. Det bemærkes at en del af aktiviteterne primært er løst af andre institutioner – dvs. Miljøcenter Århus og DJF, Århus Universitet.

E. Projektansvarlig

Irene Wiborg, tlf. 8740 5449, iaw@landscentret.dk